

Оңтүстік Қазақстан
аймағының
шаруашылығы

Сабақтың тақырыбы: Оңтүстік Қазақстан аймағының шаруашылығы.

Сабақтың мақсаты: Оңтүстік Қазақстанның көрші Орталық Азия елдерімен ұқсастықтарын және республиканың басқа аймақтарынан айырмашылықтарын атап көрсету.

Міндеттері:

Білімділігі: Оңтүстік Қазақстанның табиғат жағдайлары мен шаруашылығының дамуына баға беру.

Дамытушылығы: Оқушылардың практикалық жұмысты орындауда салыстырмалы сипаттама беру, диаграмма тұрғызу қабілеттерін дамыту.

Тәрбиелілігі: Оңтүстік Қазақстанның шаруашылығының даму барысында пайда болған түрлі экономикалық жағдайлары жөнінде түсінік беру.

Көрнекіліктер: Қазақстанның экономикалық картасы, Оңтүстік Қазақстан экономикалық көрсеткіштері көрсетілген таблица.

Сабақтың типі: Жаңа білімді өзекті ету.

Сабақтың барысы:

- I. Ұйымдастыру кезеңі
- II. Үй тапсырмасын тексеру
- III. Жаңа сабақ
- IV. Жаңа сабақты бекіту
- V. Үйге тапсырма
- VI. Бағалау

Оқушылар білуі тиіс:

- 1.Оңтүстік Қазақстанның маманданған салаларын**
- 2.Оңтүстік Қазақстанның минерал шикізат ресурстарын**
- 3.Басқа аудандармен салыстырғандағы ауыл шаруашылығының даму барысын**
- 4. Оңтүстік Қазақстанның қазіргі кездегі даму проблемалары**

Оқушылар орындай алуы тиіс:

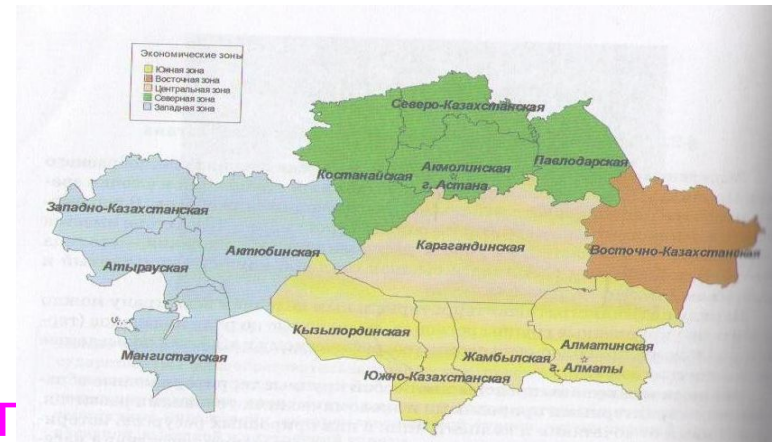
- 1.Картадан маңызды пайдалы қазбалардың кен орындарын көрсете алуы ;**
- 2.Картадан ірі өнеркәсіп орындарын,ауыл шаруашылық зоналарын,темір жол,автомобиль жолдарын көрсете білуі ;**

Қолданылған оқыту технологиялары:

II. Үй тапсырмасын тексеру

Александр Ривин мен Виталии Дьяченконың ұжымдық оқыту технологиясының қосарланып яғни бір-бірін оқыту формасы бойынша тапсырмалар беріледі.

1-тапсырма

1-қат

1. Кескін картаға Оңтүстік Қазақстанның құрамына кіретін облыстарды, олардағы халық саны мен жер көлемін белгілейді.

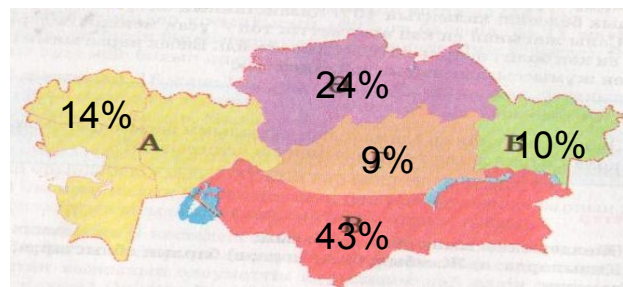
2-қатар

2. Кескін картаға пайдалы қазбаларды түсіру.

Оқушылар тапсырманы орындап болғасын бір-бірінің тапсырмасын бір-біріне түсіндіріп баяндайды.(5 мин уақыт жұмсалады)

2-тапсырма

Осы технологияның даралап оқыту формасы бойынша беріледі.

1. Республикамызда халықтың 43% осында тұрады, яғни экономикалық аудандар арасында .....
2. Маңғыстау облысы мен Алматы қалаларының қайсысында халық саны жылдам өсуде? Бұл сұраққа жауап беру үшін табиғи өсім көрсеткішін есептеу қажет.

Облыс, қала	2004жылғы жылдық орташа халық саны, өсімі, адам	2004 ж халықтың табиғи көрсеткіші, адам	Табиғи өсім көрсеткіші (коэффициент) % алғанда
Алматы қ	1192400	10590	8,9 %
Маңғыстау обл	355700	6740	18,9 %

Тапсырманы орындауға берілген нұсқаулар: Кестені дәптерге жазыңдар, халықтың табиғи өсім көрсеткішін 1000 адамға есептейтін болғандықтан (%) қатынас құру керек.

1192400 адамның өсімі

10590 адам

1000 адамға

x адам

Көрсеткіштерді салыстырыңдар. Қай жерде халық жылдамырақ өсуде. Себеп?

III. Жаңа сабақ жоспары:

1. Оңтүстік Қазақстанның маманданған салалары.
2. Өнеркәсібі
3. Ауыл шаруашылығы
4. Көлік кешені
5. Қалалары

В. Шаталовтың тірек сигналдар арқылы оқыту технологиясы бойынша тірек сызбалар арқылы оқушылар қатыстырыла отырып түсіндіріледі.

Оңтүстік Қазақстан

Қаратау жота

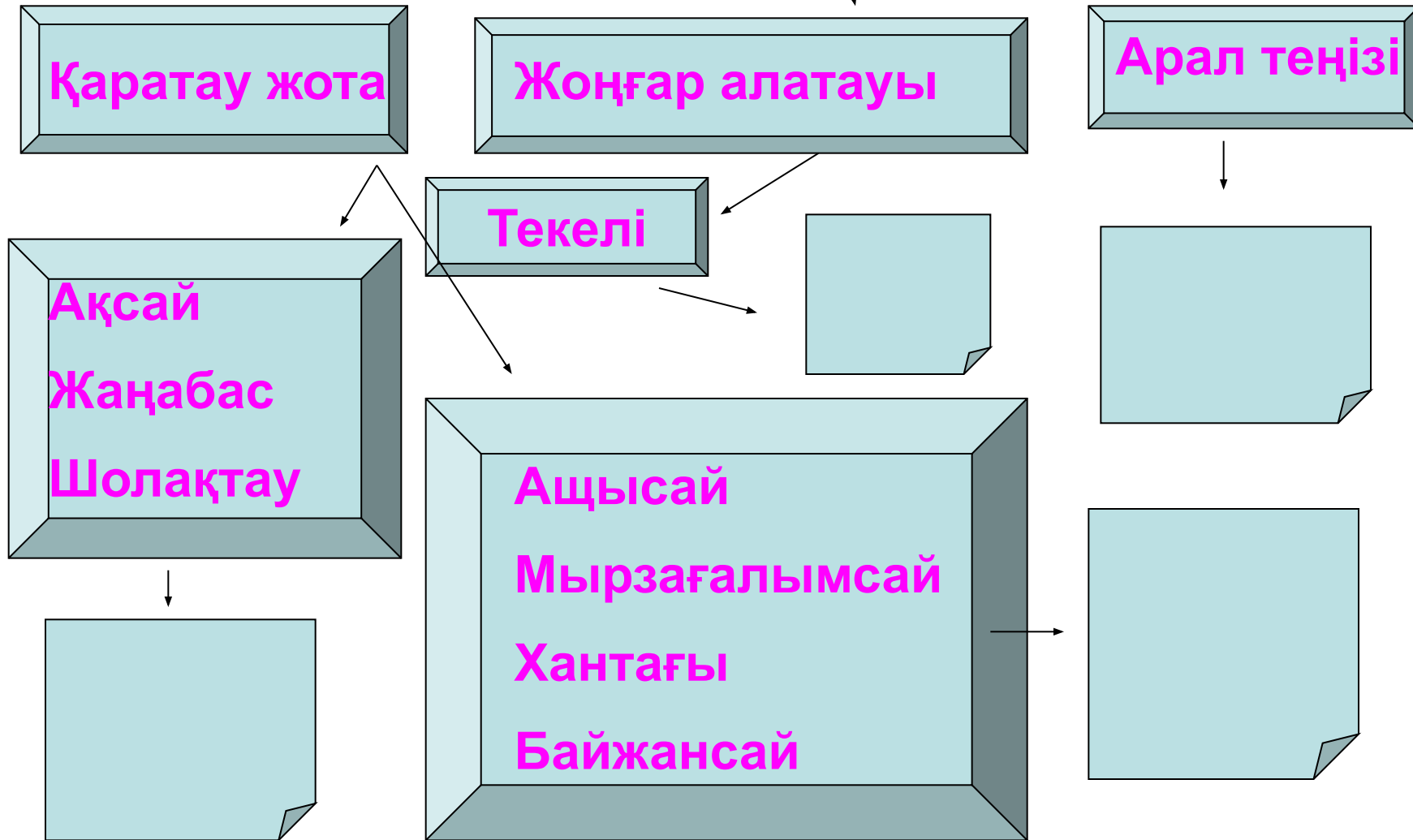
Жоңғар алатауы

Арал теңізі

Ақсай
Жаңабас
Шолақтау

Текелі

Ащысай
Мырзағалымсай
Хантағы
Байжансай

Маманданған салалары

Шым. Қорғасын.з.
Ащысай п/мет.кб.
Текелі қорғ.
мырыш

Т. мет.

Кен өндіру

Фосфор, полиметалл, хром,
никель,
асбест, мәрмәр, темір.

Мұнай
өңдеу

Маш.
жасау

Химия
өнер.

Алматы "ААМЖЗ",
"Поршень" з.
"Электро құрал" з.
Шым.
Электроаппарат. з.

Шым.м.ө.з

Қаратау кен-химия комб.
Шымкент фарм.
Шымкент фос.тұз. З.
Тараз суперфосф. З.

Ауыл
шаруашылығы

Қосымша салалар

Құрылыс
материалдар өнд.

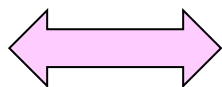
жеңіл

тамақ

Шымкент
Сазтөбе
Цемент з.

Алматы, Шымкент
Мақта таз.кб.
Алматы мақта мата
кб.
Тараз, Қ-Орда
былғары
Аяқ-киім фабр.
Шымкент байпақ-
шұлық,
Костюм фабр.

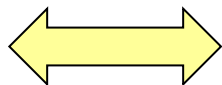
Алматы ет, жеміс-
жидек, темекі комб,
Шарап жасау
Тараз, Т-Қорған қант з.
“Арал-тұз” кб, Қ-Орда
Күріш таз.з. Балқаш,
Арал, Алакөл балық
өнд. з.

Темір жол

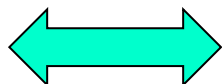
Орынбор-Ташкент,
Шымкент-Мерке-
Құлан-Ақтоғай,
Алматы-Үрімші

автомобиль

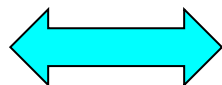
Алматы-Бішкек-Тараз-
Шымкент-Ташкент,
Алматы-Жаркент-
Талдықорған-Текелі,
Алматы-Шелек-Нарынқол.

құбыр

Мүбәрәк-Ташкент-
Тараз-Бішкек-Алматы
газ құб, Омбы-
Павлодар-Шымкент
мұнай құбыры.

Әуе көлігі

Әуе жолдарының
орталығы -Алматы

IV. Практикалық жұмыс №10

**Солтүстік Қазақстан мен
Оңтүстік Қазақстан
экономикалық аудандарының
ауыл шаруашылығына
салыстырмалы сипаттама беру**

Орындау мерзімі 10 мин.

Ү. Жаңа сабақты бекіту

О	Ң	Т	Ү	С	Т	І	К	Қ	А	З	А	Қ	С	Т	А	Н
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

- О-С-** Оңт.Қазақстан аймағына кіретін облыстарды ата
- Ң-А-** Жер бедерін сипатта
- Т-Б-** Фосфорит қай жерде кездеседі
- Ү-А-** Полиметалл Қай жерде кездеседі
- С-Қ-** Қазақстан бойынша су ресурстарының қанша үлесі тиеді
- Т-** Шардара,Қапшағай су қоймаларынң маңызы
- І-** Маманданған салалары

- К-** Түсті металлургия орталықтары
- Қ-** Химия өнеркәсібінің орталықтары
- А-А-** Алматыда қандай машина жасау зауыты бар
- З-Я-** Мұнай өңдеу өнеркәсібі қай қалада
- А-Қ-** Мұнай өңдеу зауытына шикі мұнай қайдан келеді
- Қ-Т-** Цемент зауыты қай қалада
- С-А-** Мақта мата комбинаты қай қалада
- Т-Л-** Қандай егіншілік дамыған
- А-Д-** Қандай дақылдардың түрлері өсіріледі
- Н-Ы-** Басты темір жол магистралдарын және Республикалық маңызы бар қаланы ата

